

Regeringens proposition

2016/17:97

Utvidgning av Björnlandets nationalpark

Prop.
2016/17:97

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 26 januari 2017

Stefan Löfven

Karolina Skog
(Miljö- och energidepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner att Björnlandets nationalpark utvidgas med områden som angränsar till parken. Utvidgningen innebär att nationalparkens areal ökar från 1 143 hektar till 2 369 hektar. Genom utvidgningen tillförs nationalparken väl dokumenterade, höga kvaliteter i form av större urskogs- eller naturskogslika områden, värdefulla våtmarker och särskilda block- och geologiska formationer. Parken är med sina stora arealer natur- och urskogar ett unikt landskapsavsnitt i denna del av landet som i övrigt är starkt påverkat av skogsbruk. Utvidgningen innebär ett ytterligare steg i uppbyggnaden av det ekologiska nätverk av skyddade områden som bidrar till bevarandet av den biologiska mångfalden. Syftet med den utvidgade nationalparken är att bevara ett värdefullt berg- och urskogsområde.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	4
3	Nationalparkens betydelse	4
4	Björnlandets nationalpark	6
5	Nationalparken bör utvidgas	6
6	Konsekvenser.....	17
Bilaga 1	Förteckning över remissinstanserna	19
Bilaga 2	Karta över utvidgade Björnlandets nationalpark	20
Bilaga 3	Livsmiljötyper i Björnlandets nationalpark	21
Bilaga 4	Djur och växter i Björnlandets nationalpark.....	22
Bilaga 5	Fågelarter i Björnlandets nationalpark	23
Bilaga 6	Rödlistade arter i Björnlandets nationalpark	24
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 januari 2017.....	29

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att Björnlandets nationalpark utvidgas med angivna mark- och vattenområden intill den befintliga parken (avsnitt 5).

2 Ärendet och dess beredning

Naturvårdsverket har i en skrivelse till regeringen den 1 september 2016 föreslagit en utvidgning av Björnlandets nationalpark. Nationalparken ligger i Åsele kommun i Västerbottens län, cirka 37 kilometer sydost om Åsele och cirka 130 kilometer väster om Umeå.

Förslaget till utvidgning följer Naturvårdsverkets nationalparksplan från 2008 och dess genomförandeplan för 2015–2020. All mark som omfattas av utvidgningen ägs av staten.

Naturvårdsverket har haft huvudansvaret för arbetet med att ta fram förslaget till utvidgningen av Björnlandets nationalpark. Representanter från Naturvårdsverket, länsstyrelsen i Västerbottens län och Åsele kommun har medverkat i en styrgrupp och en arbetsgrupp för nationalparkens utvidgning. Ett antal samråd med berörda aktörer har genomförts i syfte att förankra utformningen av den utvidgade nationalparken. Förslaget har anpassats med hänsyn till framförda synpunkter.

Naturvårdsverket har remissbehandlat förslaget till utvidgning, inklusive förslag till nationalparksföreskrifter och skötselplan (Naturvårdsverkets dnr NV-01017-13). En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1*. Skrivelsen och remissvaren finns tillgängliga i Miljö- och energidepartementet (dnr M2016/02124/Nm).

Regeringen aviserade utvidgningsförslaget i budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utgiftsområde 20).

3 Nationalparkens betydelse

Enligt miljöbalken kan skyddet för särskilt värdefulla naturområden säkerställas genom att de avsätts som nationalpark eller naturreservat. För att bevara ett större sammanhängande område av en viss landskaps-typ i dess naturliga tillstånd, eller i väsentligt oförändrat skick, kan ett mark- eller vattenområde som tillhör staten avsättas till nationalpark.

Sveriges nationalparker är unika områden som kan ge starka naturupplevelser. Nationalparkerna har stor betydelse både som skyddade naturlandskap med höga naturvärden och besöksmål för allmänheten. De har även stor ekonomisk betydelse för besöksnäringen och regional tillväxt och är turistattraktioner av internationell betydelse.

Tidigare propositioner och skrivelser tillriksdagen

Bevarande av den biologiska mångfalden är en hörnsten i miljöpolitiken. För att nå flera av miljö kvalitetsmålen krävs fortsatta satsningar på arbetet att skydda och hållbart nyttja den biologiska mångfalden. Den biologiska mångfalden är en förutsättning för allt liv på jorden och utgör basen för de ekosystemtjänster som är nödvändiga för mänsklighetens existens. Resonemanget utvecklas i 2010 års miljömålsproposition Sven-

ska miljömål – för ett effektivare miljöarbete (prop. 2009/10:155, bet. 2009/10:MJU25, rskr. 2009/10:377). Prop. 2016/17:97

Frågan om hur Sverige bör leva upp till etappmålet om skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden och hur nationella och internationella mål för biologisk mångfald ska uppfyllas vidareutvecklas i propositionen En svensk strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (prop. 2013/14:141, bet. 2013/14:MJU27, rskr. 2013/14:359). Skydd eller annat bevarande av områden som har särskild betydelse för biologisk mångfald och ekosystemtjänster är av central betydelse.

Åtgärder för att utveckla arbetet med skydd av naturområden har tidigare redovisats i propositionen Hållbart skydd av naturområden (prop. 2008/09:214, bet. 2009/10:MJU9, rskr. 2009/10:28).

Betydelsen av nationalparker och andra skyddade områden för friluftslivet redovisades i propositionen Framtidens friluftsliv (prop. 2009/10:238, bet. 2010/11:KrU3, rskr. 2010/11:237 och 238). Det övergripande målet för friluftslivspolitiken, som riksdagen fastställt, har vidareutvecklats till tio mätbara mål. De målen redovisades i skrivelsen Mål för friluftslivet (skr. 2012/13:51, bet. 2012/13:KrU4, rskr. 2012/13:278).

Nationalparker och friluftslivet

Ett av friluftslivspolitikens mål rör skyddade områden som nationalparker, naturreservat och kulturresevat. De är en resurs för friluftslivet och ska skapa goda förutsättningar för utevistelse. Planering, infrastruktur, skötsel och förvaltning för rekreation och tillgänglighet är av stor vikt, vid sidan av skötsel och bevarande av natur- och kulturvärden.

Ett annat mål för friluftslivspolitiken är att bidra till en hållbar landsbygdsutveckling och regional tillväxt i alla delar av landet. Detta innebär bl.a. att friluftsliv liksom natur- och kulturturism bidrar till att stärka den lokala och regionala attraktiviteten och medverkar till en stark och hållbar utveckling och regional tillväxt. De naturupplevelser som erbjuds besökarna bör kännetecknas av hållbarhet, kvalitet, värdeskapande, tillgänglighet och säkerhet.

I syfte att ta bort omotiverade hinder för främst friluftsliv och naturturism i nationalparkerna har Naturvårdsverket gjort en översyn av nationalparkernas föreskrifter. Översynen gjordes 2012 på regeringens uppdrag och i samråd med berörda länsstyrelser. De reviderade föreskrifterna har redovisats till Miljödepartementet (dnr M2014/01489/Nm). Med anledning av det pågående arbetet med parkens utvidgning senarelades översynen av föreskrifterna för Björnlandets nationalpark. Förslag till reviderade föreskrifter för parken har beretts av Naturvårdsverket under 2015 och 2016.

Naturvårdsverket har också tagit fram en vägledning för organiserat friluftsliv och naturturism i skyddad natur (rapport 6686).

Skyddade områden ska vara tillgängliga för alla. Naturvårdsverket, Riksantikvarieämbetet och Handisam (numera Myndigheten för delaktighet) har tagit fram en handbok för planering och genomförande av tillgänglighetsåtgärder i skyddade områden. Handboken har titeln Tillgängliga natur- och kulturområden (NV, RAÄ och Handisam, rapport 6562).

Med miljöbalkens införande i slutet av 1990-talet tog Naturvårdsverket fram kriterier som bör uppfyllas vid såväl bildandet av nya som utvidgningar av nationalparker. Dessa bedömningsgrunder baseras på internationella kriterier som Internationella naturvårdsunionen (IUCN) har beslutat och som anger att nationalparker i sina huvuddrag ska utgöras av naturlandskap eller nära naturliga landskap och att dess kärna och areella huvuddel ska utgöras av natur med ursprunglig karaktär. Äldre spår av kulturpåverkan förekommer dock normalt liksom areellt marginella delar med bibehållen påverkan, som till exempel odlingsmarker.

4 Björnlandets nationalpark

Det finns i dag 29 nationalparker i Sverige varav många inrättades i början av 1900-talet. Björnlandets nationalpark bildades 1991 i syfte att bevara ett värdefullt berg- och urskogsområde.

Parken omfattar 1 143 hektar i ett böljande, brutet skogslandskap runt en stor skålförmad dalgång med en sjö i söder. En stor del av parkens skogar är helt opåverkade av modernt skogsbruk och har en anslående, vacker urskogskaraktär med inslag av mycket gamla träd. Skogarna är brandpåverkade. Tall är det dominerande trädslaget men även granskog förekommer.

Området är åtkomligt med väg som leder in till nationalparkens entré vid Angsjön, den plats som vandringslederna utgår från. Parken är attraktiv för friluftsliv och ger en god upplevelse av ursprunglig skog i denna del av landet.

Mellan 1995 och 2000 genomförde länsstyrelsen inventeringar öster om parken. Inventeringarna visade att stora värden lämnades utanför när nationalparken bildades. Inventeringen av skyddsvärda statliga skogar (2003), som identifierade värdefulla områden även söder och väster om parken, låg till grund för översynen av nationalparksplanen. Nationalparksplanen 2008 och länsstyrelsens inventeringar i samband med reservatsbildningar av Björnlandet öst och syd samt Svedjeberget, har legat till grund för förslag till utvidgning av Björnlandets nationalpark.

Parken är med sina stora arealer natur- och urskogar ett unikt landskapsavsnitt i denna del av landet som i övrigt är starkt påverkat av skogsbruk. Området hyser en rik flora och fauna med ett stort antal rödlistade arter.

5 Nationalparken bör utvidgas

Regeringens förslag: Björnlandets nationalpark utvidgas med mark- och vattenområden enligt det som framgår av kartan i *bilaga 2*.

Naturvårdsverkets förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Alla remissinstanser, bl.a. *Åsele kommun, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Statens energimyndighet, Försvarmakten, Havs- och vattenmyndigheten, Riksantikvarieämbetet, Sametinget, Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Statens Fastighetsverk, Transportstyrelsen, Vilhelmina norra sameby, Friluftsförbundet, Svenska Jägareförbundet och Svenska Turistföreningen, Svenskt friluftsliv*, tillstyrker eller har inte något att invända mot utvidgningen.

Flera remissinstanser har synpunkter på hur syftet med parken ska säkerställas genom föreskrifter och skötselplan.

Skälen för regeringens förslag

I Naturvårdsverkets nationalparksplan från 1989 redovisas flera stora områden i landet som med hänsyn till sina naturvärden bör ingå i ett riksomfattande system av nationalparker. I den reviderade nationalparksplanen från 2008 föreslås att sex nationalparker ska utvidgas och tretton nya bildas. Björmlandets nationalpark föreslogs bli utvidgad till att omfatta ytterligare mark- och vattenområden intill parken. Förslaget har fått stort stöd.

Det område som omfattas av förslaget är 1 226 hektar stort och ägs av staten (Naturvårdsverket). Det är därför möjligt att utöka parkens areal från 1 143 hektar till 2 369 hektar. Den utvidgade parken omfattar hela fastigheterna Andersmark 1:4 och Häggsjöbäcken 1:1 samt del av fastigheterna Andersmark 1:3, Storberget 1:1, Häggsjöbäcken 1:2, Häggsjö 1:21, Häggsjö 1:8 och Rissjölandet 2:1. Samtliga i Åsele kommun. Nationalparken förvaltas av Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Utvidgningen ökar parkens naturvärden

Nya kunskaper om särskilt värdefulla skogar i anslutning till den befintliga parken utgör en grund för förslaget att utvidga nationalparken. Genom att utvidga parken tillförs den väl dokumenterade, höga kvaliteterna i form av större urskogsliga områden, värdefulla våtmarker, block- och geologiska formationer. Området hyser ett stort antal rödlistade arter. Denna betydande förstärkning av parkens yta ökar väsentligt områdets långsiktiga bevarandebiologiska förutsättningar. Utvidgningen innebär ett ytterligare steg i uppbyggnaden av landets ekologiska nätverk av skyddade områden som bidrar till bevarandet av den biologiska mångfalden.

Utvidgningen gynnar friluftslivet och turismen

Genom att utvidga parken skapas nya, förbättrade möjligheter att ta emot besökare och möjligheter till goda naturupplevelser i parken, till förmån för det rörliga friluftslivet och natur- och kulturbaserad turism. Därigenom säkras viktiga ekosystemtjänster. Nationalparkens besökare erbjuds rekreativvärden främst genom vildmarksupplevelser.

Utvidgningen ökar kapaciteten för att ta emot besökarna – såväl besökare som fordrar lättillgänglig natur som de som söker avskildhet och naturupplevelse i mer svårtillgänglig terräng.

Sammantaget innebär utvidgningen sådana väsentligt höjda värden av Björnlandet som nationalpark och som ett representativt område för det norrländska skogslandskapet att utvidgningen är väl motiverad.

Den utvidgade parkens storlek

Genom utvidgningen tillförs större arealer med väldokumenterade och höga naturvärden. Parkens karaktär som ett stort urskogsområde stärks, ytterligare värdefulla naturtyper som olika våtmarker tillförs och värdet för friluftsliv och turism ökar. Vidare får parken en tydligare avgränsning i terrängen.

Utvidgningen om 1 226 hektar innebär att parken mer än fördubblar sin storlek från 1 143 hektar till 2 369 hektar. Huvuddelen av landarealen består av skogsmark (2 214 hektar) där tallskog utgör 786 hektar, barrblandskog 412 hektar, granskog 260 hektar och övriga skogstyper 756 hektar. Vidare finns 115 hektar våtmarker. Sjöar och vattendrag utgör 35 hektar.

Parkens syften och föreskrifter för att säkerställa syftena

Björnlandets nationalpark bildades 1991 för att bevara ett värdefullt berg- och urskogsområde. Utvidgningen har samma bevarandesyfte. Parken med sina urskogar och naturskogar utgör ett unikt opåverkat landskapsavsnitt i en del av Sverige som i övrigt har påverkats hårt av skogsbruk. Nationalparkens föreskrifter kommer dock att behöva ändras för att bli mer ändamålsenliga med hänsyn till såväl bevarandesyftet som områdets värden för besökare. En översyn av parkens föreskrifter ingick i regeringens uppdrag till Naturvårdsverket 2012.

Syftet uppnås genom att områdets orördhet och besökarnas upplevelser av stillhet och ostördhet säkerställs. Allmänhetens möjligheter att uppleva parkens natur bör underlättas på ändamålsenligt sätt. Området förvaltas genom fri utveckling och naturvårdsbränning samt restaureringsinsatser inom vissa områden. Skogsbruk och exploaterande verksamheter eller skadegörelse på mark och vegetation avses inte att tillåtas. Jakt, fiske, friluftsliv och andra aktiviteter anpassas genom bl.a. zonindelning för att skydda störningskänsligt växt- och djurliv och för att säkra områdets upplevelsevärden samtidigt som aktiviteterna inte förbjuds mer än nödvändigt.

Pågående och nyttillkommande verksamheter kommer att regleras i föreskrifter för nationalparken och dess skötselplan. Naturvårdsverket genomför regleringsarbetet i dialog med berörda intressenter. Hänsyn kommer att tas till remissinstansernas synpunkter på regleringen.

Skyddad natur: naturtyper och arter

Hela den nuvarande nationalparken samt de omgivande naturreservaten Björnlandet syd och Björnlandet öst omfattas av Natura 2000 (områdeskod SE0810016), dvs. ingår i det europeiska nätverket av särskilda skyddade områden enligt EU:s art- och habitatdirektiv (rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter). Totalt 1 620 hektar är skyddad som Natura 2000-område.

Naturvårdsverket har föreslagit att även utvidgningen ska ingå i Natura 2000.

Att ett område ingår i Natura 2000 betyder att det har sådana naturtyper eller hyser sådana livsmiljöer för arter med ett så stort europeiskt bevarandevärde att området ska skyddas enligt det s.k. Natura 2000-regelverket. Natura 2000-reglerna finns i art- och habitatdirektivet, som i sin tur kopplar till EU:s fågeldirektiv (rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar). Enligt Natura 2000-reglerna ska ett Natura 2000-område bevaras, skötas och förvaltas och nödvändiga åtgärder ska vidtas för att säkerställa att de naturtyper och arter som föranlett att området ingår i Natura 2000-nätverket upprätthåller en gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska region som området ingår i. Natura 2000-områdena och Natura 2000-reglerna är alltså verktyg för att åstadkomma och upprätthålla en sådan bevarandestatus. I *bilagorna 3 och 4* redovisas de livsmiljöer respektive djur- och växtarter enligt art- och habitatdirektivet som finns i den utvidgade nationalparken. I *bilaga 5* redovisas de fågelarter enligt fågeldirektivet som finns i den utvidgade parken.

I *bilaga 6* redovisas rödlistade arter inom Björnlandets nationalpark. Sammantaget finns hittills uppgifter om 149 sådana arter. Av dessa anses – enligt 2015 års rödlista – 105 missgynnade, 39 sårbara och 2 starkt hotade. I fråga om de återstående 3 råder kunskapsbrist om artens status. De flesta är svampar (39 arter) skalbaggar (35 arter), lavar (31 arter) och fåglar (21 arter). De övriga är fjärilar (5 arter), flugor (5 arter), däggdjur (4 arter), mossor (4 arter), steklar (2 arter), spindeldjur (2 arter) och kärlväxter (1 art).

Tre befintliga naturreservat kommer i och med nationalparkens utvidgning att upphävas och i stället ingå i Björnlandets nationalpark. Det är Svedjebergets naturreservat, naturreservatet Björnlandet syd och naturreservatet Björnlandet öst.

Naturförhållanden, terrängformer och geologi

Björnlandet ligger i södra Västerbottens län nära gränsen till Västernorrlands län, i en del av Norrland som benämns som vågig bergkullterräng. Parken består av ett böljande, brutet skogslandskap och en stor skålförmad dalgång med en sjö längst i söder.

Naturmiljön i området är mångformig och har en låg grad av mänsklig påverkan. Skogen är till största del talldominerad med en viss inväxning av gran främst i terrängens lågt liggande delar. I de högst belägna områdena förekommer hållmarker med berg i dagen. Våtmarker finns insprängda i landskapet, både som mindre myrar men även som större sammanhängande våtmarker i anslutning till Angsjön och kring områdets bäckmiljöer.

En stor del av parkens skogar är helt opåverkade av modernt skogsbruk och har en urskogskaraktär med inslag av 500-åriga träd och stor andel torrträd. Skogarna är brandpräglade. Minst tio större bränder har påverkat området sedan mitten av 1600-talet.

Terrängformerna i parken får sin karaktär av bergmassivet i norr och en öst-västlig utsträckt dalgång i söder. Bergmassivet består av tydligt avsatta krön och ett par djupt nedskurna ravinartade sänkor. I den södra

dalgången ligger Angsjön i en skålformad sänka, nästan helt omgiven av berg. Höjdsträckningarna i området är ofta utformade i nordvästlig-sydostlig riktning. Bland de mest intressanta och typiska terrängformerna inom parken är bergen med stupbranterna. I anslutning till stupen och nästan alla sluttningar finns ofta en stor mängd block och blocksänkor, bildade under någon av istiderna då isrörelser bröt loss delar av bergens toppområden för att avsätta dem i branter och närområden till bergen. Därefter har frostsprängning fortsatt att skapa de ofta svårtillgängliga blocksänkorna. Parkens blocksänkor hör till de mest östliga i Norrlands inland och är också unika på grund av blockens storlek.

Förutom terrängens stora variationer i lutningsgrad finns också ett flertal stup och lodräta s.k. hammare (den utstickande delen av berget som föder rasbranten med material) med rasmarkområden nedanför. Mest känd är sydslutningen och stupet från Björnberget mot Angsjön. Tångbergets och Björnbergets sydsidor består till delar av höga stup på uppemot 70 meter, vilket är områdets högsta stup. Anmärkningsvärd storblockighet med ett flertal blockgrottor finns också vid Skallbergets södra fot mot Häggsjö.

Storbergets topp 551 meter över havet är högsta punkten i ett massiv som även omfattar Jon-Ersberget och Björnberget. Höjdskillnaden mellan högsta punkten och Flärkåns dalgång är 250 meter. Andra berg i parken är Skallberget 559 meter över havet, Svedjeberget 461 meter över havet och Getarkullen 473 meter över havet.

Berggrunden i Björnlandets nationalpark består av grovporfyrisk, grå-gråröd, grovkornig s.k. Revsundsgranit, en bergart som är karakteristisk för Västerbottens läns inland och ger upphov till näringsfattiga moräner. Jordarterna består av morän och torv med morän med en varierande blockighet som dominerande jordart. Inom nationalparkens högre delar dominerar ett tunt moräntäcke och berg i dagen. Inom parken finns även isälvsroderad morän och isälvsrännor som löper utför sluttningen (s.k. slukrännor).

Södra Lappland öster om fjällen har ett utpräglat kontinentalt klimat, kalltempererat, med stora temperaturskillnader mellan sommar och vinter och natt och dag sommartid. Den stora höjdskillnaden och exponering mot söder eller norr medför också betydande variation i parkens lokalklimat.

Naturtyper och växtliv

Nationalparkens skogar utgör mycket goda exempel på ett nordligt borealt skogsekosystem. Generellt är skogarna mycket blockrika och har spår efter tidigare bränder. Skogens alla strukturer med gamla tallar, torrakor, spretiga trädindivider och spår efter bränder, bidrar till parkens åldriga intryck. I en mindre del av parken finns dock också yngre planterade skogar med varierande ålder.

Parkens skogar består till största delen av äldre och naturligt föryngrad tallskog. De äldsta tallarna är över 500 år men den största andelen träd föryngrades efter 1831 års brand. På grund av frånvaron av brand ökar andelen gran sannolikt kontinuerligt i parken. I lågt liggande områden, fuktsänkor, bäckraviner och nordsluttningar finns också granskog med en ålder uppemot 300 år. Dessa områden är i mycket begränsad omfattning

påverkade av brand. Vidare förekommer även blandskogar med en hög andel lövträd.

De i naturvårdshänseende värdefulla skogarna dominerar hela parken men värdekärnorna söder och öster om Björnberget, delar av Angsjöberget, Rönlandet och Svedjeberget samt Storberget tillhör de mest urskogslika i landet.

Förslaget till utvidgning avser områden väster, söder och öster om den befintliga nationalparken. Den östra delen omfattar Björnbergets relativt branta sluttning ned till Flärkån. Sluttningen har en höjdskillnad om 100 meter och innehåller i huvudsak urskogsartad tallskog av hög klass. Den södra delen består av nordostsluttningen av ett berg som angränsar till parken samt ett mellanliggande flackare område. Bergssluttningen domineras av gammal urskogsartad tallskog men här finns också gran, björk och dungar av asp. Det mellanliggande området är beväxt med björk efter en äldre avverkning och bildar nu en lövnaturskog som värdefullt komplement till parkens barrskogar. Den västra delen är den största och består till övervägande del av fin tallnaturskog på bland annat Häggsjöberget och Svedjeberget. Mindre arealer av ungskog och några mindre hyggen är insprängda, särskilt i den västra delen. Dessa har god potential att på sikt utvecklas till naturskogar.

Brandpåverkad skog

Parkens skogar är präglade av bränder. Spår av brand i levande träd, torrakor, högstubbar eller som kolfragment i marken kan upptäckas i hela parken. Dessutom finns det ovanligt många mycket gamla och döda träd, från 1100- till 1400-talet.

Totalt tjugotre bränder har daterats mellan åren 1165 och 1970. Bränderna 1508, 1693 och 1831 var mycket stora. Den stora branden 1508 var den enda förekommande under 1500-talet. De äldsta daterade levande träden i parken har alla grott strax efter denna brand. Under 1600-talet brann det fem gånger (1612, 1629, 1652, 1667 och 1693). 1700-talet var brandfött med en enda mindre brand 1769 i parkens nordöstra hörn. Även 1800-talet var fattigt på bränder, förutom storbranden 1831 som även är beskriven i litteraturen. Under 1900-talet har en enda brand inträffat, 1970, på en begränsad yta norr om Angsjön. Många av brandåren i Björnlandet sammanfaller med brandår i andra undersökningar i norra och södra Sverige.

Brand är den faktor som haft störst betydelse för skogens dynamik. Under vissa stora bränder har en stor andel av träden dött, varefter en massiv trädförnyring skett. Bränderna 1693 och 1831 är exempel på bränder som skapat dagens trädgenerationer.

Få områden i Sverige är så innehållsrika på skogsstruktur och trädynamik skapad av skogsbrand som Björnlandet. Parken ger i sina mest orörda bestånd en sällsynt inblick i träd- och skogsdynamik med variation i bland annat trädutseende, trädstorlek, hur träden grupperas och brandbeteende inom samma område.

Den moderna brandbekämpningen i det hårt brukade landskapet utanför parken inverkar dock sedan länge indirekt och negativt på branddynamiken i parken. Nästan hela parken har varit brandfri sedan branden

Prop. 2016/17:97 1831. Frånvaron av brand gör, åtminstone på vissa ställen, att andelen granskog ökar på bekostnad av tallskogens typiska arter och processer.

Våtmarker

Nationalparkens största sammanhängande våtmarker har fått den högsta naturvärdesklassen i landets våtmarksinventering (VMI) genom att vara ett ovanligt orört våtmarkskomplex bestående av olika typer av myrar och ett ovanligt stort inslag av sumpskogar. Våtmarkerna är hydrologiskt sammankopplade med områdets sjöar och vattendrag och är ekologiskt integrerade med de värdefulla skogarna. Våtmarkerna i övrigt består främst av tallmossar, sumpskogar och mader utmed områdets vattendrag, men även hydrologiskt opåverkade sluttningsmyrar förekommer i området. Sumpskogarna utmed Björkbäcken, mellan Angsjön och Råtjärn, är mångformiga med ristyper, starr-fräkentyper och örtvegetation med intressanta växtarter som lappranunkel och spädstarr. Maderna utgörs främst av olika sumpkärrstyper samt lågvassar med flaskstarr.

Sjöar och vattendrag

Parkens största sjö Angsjön är 32 hektar, grund och vegetationsrik med riklig förekomst av näckrosor och olika nateväxter. Sjön omges till största delen av myrar. De södra och östra stränderna utgörs dock av fastmark och strandzonen är i dessa delar stenig och blockig. I parken finns också tjärnarna Råtjärnen, Svärmorstjärn, Fredagstjärnen, Abborrtjärnen och Jon-Jonstjärnen.

Angsjöns tillflöde Björkbäcken och frånflöde Angsjöbäcken är områdets viktigaste vattendrag. Området närmast den mycket flacka och slingriga Björkbäcken har använts för slätter. Angsjöbäcken är 3–4 meter bred och 0,3–1 meter djup. Beskuggningen och förekomsten av död ved är god. Vid Angsjöbäcken nära Angsjön finns bl.a. en damm och flottningsanläggning.

Svärmorsbäcken är en större bäck som rinner fram till Björkbäcken norrifrån. Häggsjöbäcken rinner ut från Häggsjön i parkens sydvästra del och ligger djupt nedskuren mellan Svedjebergets brant och Rönlandet. Den har även tillflöde genom Röjdtjärnsbäcken från Röjdtjärnen-Hästskotjärnen-Jon-Mastjärnen. Kring Häggsjöbäcken är granskogen ofta översvämmad och mycket örtrik. Granarna är hänglavsrika, området har mycket död ved och skuggningen över bäcken är god. I bäcken finns trådalger, näckmossa och bitvis slingerväxter. Vid mynningen till Häggsjön finns en delvis raserad damm och ett parti i bäcken som är flottledsrensat.

Utöver dessa vattendrag – som också avvattnar marker utanför parken – finns det inom parken en innesluten bäck som rinner fram delvis i en tvärt nedskuren dal centralt i området. Bäcken heter Guldbäcken och omges av högväxt och frodig och rik granskog med inslag av högörtvegetation och äldre sälgrar.

Djurliv

Parken har en fauna som är karakteristisk för södra Lapplands inland med 20 registrerade däggdjursarter. Någon särskild inventering av större däggdjur har dock inte genomförts. Som namnet Björnlandet antyder

finns det björn i området. Södra Lappland är ett kärnområde för björnstammen. Björnobservationer inom parken är dock mycket ovanliga. Lodjursspår kan ses och på senare år har enstaka järvar besökt parken. Stundtals vistas vargar inom Åseleområdet och det är inte osannolikt att de även gästar parken. Utmed Björkbäcken och Häggsjöbäcken finns förhållandevis gott om gnagspår efter bäver. Rödräv, mård, hermelin och småvessla uppges finnas i trakten. Älgstammen i området har normal eller något lägre täthet än i omgivande landskap. Renar vistas emellanåt i parken.

Parken hyser en intressant smådäggdjursfauna. Bland de ovanligare arterna finns gråsidning, skogslämmel och lappnäbbmus. Gråsidningen, som sedan många år har en vikande population och är utrotad i delar av skogslandskapet, har i parken sin i särklass starkaste förekomst nedanför fjällen. Gammelskogens strukturer, blockhav och smågrottor gynnar gråsidningen. Gråsidningens starka anknytning till äldre skog och blockig terräng gör den till en symbolart för Björnlandets nationalpark.

Två arter fladdermöss, nordfladdermus och taigafladdermus, förekommer i parken.

Fåglar typiska för tallskog är ett signum för parken. Fågelfaunan är artrik med 93 noterade fågelarter. Vanliga förekomster är större hackspett, talltita, lavskrika och korsnäbbar, emellanåt även tofsmes. Av skogsfågeln förekommer tjäder, orre, järpe och dalripa regelbundet. I tallskogen förekommer bergfink, bofink, rödstjärt, rödhake, järnsparv, taltrast, dubbeltrast, kungsfågel, grå flugsnappare och tornseglare. I bäckravinerne finns järpe, ringduva och kungsfågel. Lavhängda granar i fuktigare skogar hyser insekter som är viktiga för mindre tättingar. Bland de högstammiga granarna och tallarna vid Svärmostjärn finns spillkråka och tretåig hackspett. Även gråspett har noterats. Kungsörn observeras regelbundet i parken. Andra rovfåglar och ugglor som iakttagits är stenfalk, tornfalk, fjällvråk, spurvuggla, pärluggla och berguv.

Angsjön är särskilt under issmältningen en lättåtkomlig sjö för fågelintresserade. Sångsvan, gräsand, kricka och knipa kan observeras – senare på försommaren även drillsnäppa, enkelbeckasin, gluttsnäppa och grönbena, ibland även skogssnäppa. Vissa år häckar storlom i sjön. De ofta risklädda myrarna längs Björkbäcken kan uppvisa gulärta, sävsparv och videsparv.

Ett antal insektsinventeringar finns från parken och dess närliggande områden. Sammanlagt har drygt 1 100 arter av insekter och andra småkryp noterats. Skalbaggfaunan är relativt väldokumenterad, understödd av ett antal forskningsprojekt som fokuserar på arter knutna till tallnurskogar och död ved. En mycket hög andel av de sällsynta och hotade arterna är på olika sätt knutna till gamla brandpräglade tallnurskogar. Ett stort antal utgörs av naturvårdsintressanta skogsarter. Av dessa är 32 arter rödlistade varav fem arter även räknas som hotade. Av övriga insektsgrupper finns 460 arter tvåvingar och 120 arter steklar noterade. Av stekelarterna utgörs merparten av gaddsteklar i grupperna bin, getingar, rovsteklar och vägsteklar.

Vid provfiske med nät i Angsjön dominerades fångsten av abborre och öring. Vid elfiske i Häggsjöbäcken och Angsjöbäcken påträffades rikligt med öring. Även Björkbäcken har öringar. Öring har tidigare planterats

Prop. 2016/17:97 in i ett flertal bäckar och småtjärnar inklusive Björkbäcken och Häggsjöbäcken. I Häggsjöbäcken finns även enstaka mörtar.

Kulturförhållanden och äldre markanvändning

I området kring nationalparken har arkeologiska fynd gjorts som kopplar till områdets skogssamiska historia, exempelvis en sommargrav på en av holmarna i Häggsjön (FMIS, Åsele 271:1). Parken ligger även inom den norrländska zonen, från kust till fjäll, där hållristningar och hållmålningar förekommer. Inom parken finns goda förutsättningar att hitta forntida hållmålningar. I 2013 års inventering av parken och dess utvidgningsdelar hittades 42 kulturhistoriska lämningar. De flesta utgörs av bläckade träd längs den gamla färdvägen mellan Häggsjö och Andersmark. Ett antal modernare hållmålningar har noterats varav en möjligtvis är en sentida skogssamisk målning. Det finns även en rad målningar på block som härrör från skogsbruksepoken för omkring 100 år sedan. Hållmålningar illustrerar ofta ett liv med jakt och fiske där man bytte boplats flera gånger per år, efter djurens vandringar.

En hållmålning finns i taket på en blockgrotta nära Skallbergets södra brant endast cirka 400 meter från byn Häggsjö. Arkeologer har dock konstaterat att hållmålningen inte är historisk utan sannolikt från tidigt 1900-tal.

Vid Angsjöbäckens inflöde från Angsjön, nära parkens huvudentré, finns en delvis raserad damm. I Angsjöbäcken finns även ett flertal sten-kistor och en timmerränna som användes vid flottningen. Timmerrännan har troligen ett kulturhistoriskt värde. Under en kort tid omkring 1900 flottades timmer från Björnlandet medan vid senare avverkningar kördes virket ut till Häggsjön eller Flärkån. Vid Björkbäcken finns resterna av en dammvall – cirka 80 meter lång, 2 meter hög och 3 meter bred – och en flottningsanläggning. Troligtvis har den tidigare dammvallen för slätter byggts om för flottning. I Västerbotten var anordningar för slätter via dämmen och översilningsmarker ett karakteristiskt nyttjande av landskapet.

Den tidigaste skriftliga källan om markutnyttjande i södra delen av Åsele är från år 1602. Den rannsakningslängd som upprättades påvisar att befolkningen var mycket gles och att renskötsel förekom, men i mindre omfattning. Sjöarna – fisketräskan – var de viktigaste tillgångarna. Området hade en samisk befolkning och var uppdelat i lappskatteländ som brukades av enskilda hushåll. Under 1800-talet övergick lappskatteländ till nybyggare som nyttjade exempelvis myrmarker längs Björkbäcken för slätter. Med tiden ökade storskogens timmer i värde. Det bidrog till att de tidigare slätteranordningarna vid 1800-talets slut övergick till flottningsleder för skogsbolagens bruk. Stora delar av parken är dock opåverkade av hyggesskogsbruk. Fram till omkring 1800 bör markanvändningen inom området ha dominerats av skogssamiska näringar som jakt, fiske, samlande och småskalig renskötsel.

Parken ingår i Vilhelmina norra sameby. Renhjordarna gör årstidsbundna vandringar i öst-västlig riktning mellan betesmarkerna i skogslandet och fjällen. Skogarna kring Åsele och Fredrika ingår i sin helhet i samebyns vinterbetesområde. Nedanför odlingsgränsen är betestiden på vinterbetesmarker begränsad till tiden mellan den 1 oktober och den

30 april. Från det att parken inrättades 1991 har området inom parken regelbundet nyttjats förhållandevis extensivt för renbete vintertid. Området och dalgången kring Flärkån är av riksintresse för rennäringen.

I parken finns äldre färdvägar. Mellan Häggsjö och Andersmark gick förr en markerad stig. Stigen finns på lagaskifteskartan och generalstabskartan. I dag kan man fortfarande följa stigen genom gamla bläckor i träd. I de flesta fall är bläckorna tydliga och har ibland även kronstämpel. Den gamla stigen har en lämplig dragning i terrängen och den nya vandringleden i parken kommer därför att delvis följa den gamla stigen med bläckorna. Även från Västra Nordås till Angsjöbacken finns en äldre stig. Norr om Björnbäcken och Angsjön samt söder om Angsjöbacken finns en virkeskörväg som användes under de senaste huggningarna under 1940- och 50-talen.

Parkens avgränsning

Förslaget till utvidgning innebär att nationalparkens areal mer än fördubblas. Parken får en betydligt tydligare, terränganpassad avgränsning åt öster, söder och väster. Hela bergsmassivet med dalgången i mitten ingår i utvidgningen.

Förslaget till parkens avgränsning (*bilaga 2*) överensstämmer med den gränsdragning som Naturvårdsverket slutligt föreslog.

Friluftsliv och naturturism

Nationalparken ligger i södra Lappland i ett skogsdominerat landskap där merparten av skogarna är mer eller mindre industriellt brukade sedan cirka 150 år tillbaka. Parkens anslående urskogsartade natur erbjuder som kontrast en upplevelse av ursprunglig skog i denna del av landet.

Det bergiga skogslandskapet, brandhistoriken, urskogens arter och de åldriga träden ger området en påtaglig vildmarkskaraktär som är attraktiv för besökare. Kulturhistoria och kulturhistoriska lämningar är också en viktig del i upplevelsen. Björnlandet är ett känt utflyktsmål och det förekommer att skolor, universitet och olika friluftorganisationer förlägger aktiviteter till parken.

De tydligaste framträdande friluftslivsvärdena är vildmarksupplevelse av orördhet. Stillheten och tystnaden genom frånvaron av störande ljud från exempelvis skotertrafik uppskattas särskilt av långväga besökare. Även utsikter och rastplatsens möjlighet till grillning och kaffekokning värdesätts.

Skogskänsla, som kan beskrivas som känslan av att vistas i en storskog som aldrig tar slut, kan upplevas främst från valda utsiktsplatser samt interiört i skogen, exempelvis kring Angsjön, kring Guldbäcken, i Storbärgets raviner och sluttningar öster om Svärmostjärn samt inom Rönnlandet.

Björnlandet kommer att få nya och förbättrade möjligheter att ta emot besökare som lättare kan få se och uppleva områdets speciella och unika naturmiljö. Goda naturupplevelser kommer att kunna erbjudas för flera olika typer av besökare. Tillgängligheten till och i parken kommer att öka genom bl.a. anlagda rundslingor och leder, målpunkter med information samt nya entréer.

En vandringsled (Tempelleden) planeras från Nordmalingskusten–Lögdeälven–Käringbergets ekopark–Fredrika till Björnlandets nationalpark. Leden skulle kunna knyta samman parken med andra besöksmål och locka nya grupper av besökare.

Parken ligger i ett större skogslandskap som saknar tät bebyggelse och ligger decentraliserat med det närmsta samhället Fredrika på cirka 35 kilometers avstånd. Parken nås med bil eller buss via befintlig entré i områdets östra del eller efter utvidgningen även via en entré i områdets västra del. De flesta besökare kommer från väg 92 där det passerar drygt 250 000 fordon per år. Cirka 1 500 personer, varav många från Tyskland och Nederländerna, besöker parken varje år.

Parken används ännu inte aktivt inom turistnäringen. Satsningar på attraktiva anläggningar och information skulle kunna öka besöksantalet och därmed skapa bättre möjligheter för naturturismföretagande.

Inom parkens ursprungliga avgränsning bedrivs endast älgjakt medan småviltsjakt inte är tillåten. I utvidgningsområdet förekommer både älg- och småviltsjakt. Sammanlagt sex jaktlag är engagerade i två olika älgskötselområden. Fiske är förbjudet för att skydda naturvärden knutna till parkens vattensystem. Historiskt har det i begränsad omfattning bedrivits fiske i områdets sjöar, tjärnar och vattendrag.

I dag är skotertrafik förbjuden inom parken som egentligen inte utgör något attraktivt utflyktsmål för skoterburet friluftsliv bl.a. på grund av de relativt svåra terrängförhållandena.

Sammanfattning

Genom utvidgningen tillförs parken områden där det finns väldokumenterade, höga och representativa naturvärden med stora arealer av samma naturtyp som i den befintliga parken. De avsevärda arealerna värdefull skog som tillkommer förstärker parkens karaktär som ett stort urskogsområde. Parken kommer tydligare att bestå av ett avgränsat landskapsavsnitt och får därmed en tydligare avgränsning. De tillkommande arealerna skapar ökade biologiska och representativa värden och förstärker samtidigt parkens vildmarkskvaliteter. Det stärker även attraktiviteten för besökare.

Björnlandet får även nya och förbättrade möjligheter att ta emot besökare som lättare kan få se och uppleva områdets speciella och unika naturmiljö. Goda naturupplevelser kommer att kunna erbjudas för flera olika typer av besökare.

Sammantaget får parken en förstärkt roll i det svenska nationalparksystemet. Utvidgningen är väl motiverad.

Riksdagen bör därför godkänna att Björnlandets nationalpark utvidgas i enlighet med det som framgår av den bilagda kartan (*bilaga 2*).

6 Konsekvenser

Statsfinansiella konsekvenser

Hela det område som omfattas av den utvidgade nationalparken ägs av staten (Naturvårdsverket).

De åtgärder som är föreslagna i skötselplanen ska finansieras av anslaget 1:3 Åtgärder för värdefull natur inom utgiftsområde 20. Bidraget från Naturvårdsverket hanteras genom länsstyrelsens ordinarie hantering av bidrag för förvaltning av skyddade områden i länet. Länsstyrelsen ska således i sin ordinarie ansökan om bidrag till förvaltning av skyddade områden i länet också ansöka om bidrag till förvaltningen av Björnlandets nationalpark. Länsstyrelsernas insats i övrigt ska rymmas inom ramen för befintliga anslag.

Åtgärder kan även komma att bekostas genom projektmedel och av andra aktörer.

Kommunerna

I propositionen lämnas inga förslag som innebär nya krav på kommunerna. Den ökade marknadsföringen av nationalparken kan på sikt bidra till en positiv utveckling av sysselsättning och offentlig service i regionen.

Miljön och miljömålen

Utvidgningen av parken bidrar till att nå etappmålet om skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden (M2014/593/Nm). Enligt etappmålet ska minst 20 procent av Sveriges land- och sötvattensområden samt 10 procent av Sveriges marina områden senast år 2020 bidra till att nå nationella och internationella mål för biologisk mångfald. Detta ska ske genom skydd eller annat bevarande av områden som har särskild betydelse för biologisk mångfald eller ekosystemtjänster. Utvidgningsförslaget innebär att värdefulla naturområden tillförs parken och får ett starkt skydd.

Tillförseln av nya områden, främst större urskogs- eller naturskogslika områden, våtmarker och vattendrag, bidrar till att nå de miljö kvalitetsmål som framför allt rör biologisk mångfald, skogar, sjöar och vattendrag, skyddade områden och friluftsliv. Ett sammanhängande berg- och urskogsområde ska bevaras i väsentligen orört skick. Naturskogslika områden ska få utvecklas mot urskog. De främst berörda miljö kvalitetsmålen är *Levande sjöar och vattendrag*, *Myllrande våtmarker*, *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Friluftslivsmålen

Förslaget bidrar till att uppnå flera av friluftslivspolitikens mål, främst målen *Skyddade områden som en resurs för friluftslivet*, *Tillgänglig natur för alla*, *Friluftsliv för god folkhälsa* och *Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling*. Parkens utvidgning medverkar till att säkra

Prop. 2016/17:97 ytterligare tillgång till skyddad natur och att tillgängliggöra värdefull natur.

Utvidgningen kan även bidra till att stärka den lokala och regionala attraktiviteten och därmed medverka till regional tillväxt främst inom besöksnäringen genom naturturism.

Övriga konsekvenser

Vid en utvidgning av parken ökas marknadsföringen av området med positiv effekt på sysselsättning, särskilt avseende turismutvecklingen, besöks- och upplevelsenäringen, men även i fråga om offentlig och kommersiell service i regionen. Effekterna för små företag bedöms vara övervägande positiva.

Förteckning över remissinstanserna

Bergsstaten, Friluftsförbundet, Försvarsmakten, Getarkullens jaktlag, Havs- och Vattenmyndigheten, Häggsjö jaktlag, Häggsjöbäckens jaktlag, Klippens jaktlag, Kommerskollegium, Kustbevakningen, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Mittuniversitetet (Ettur), Regelrådet, Riksantikvarieämbetet, Rikspolisstyrelsen (Polismyndigheten), Rissjölandets jaktlag, Sametinget, Skogsstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens fastighetsverk, Svenska Jägareförbundet, Svenska Turistföreningen, Svenskt Friluftsliv, Sveriges geologiska undersökning, Sveriges kommuner och landsting, Sveriges lantbruksuniversitet, SMHI, Tillväxtverket, Trafikverket, Transportstyrelsen, Umeå universitet, Vilhelmina norra sameby, Världsnaturfonden WWF, Västra Nordås jaktlag, Åklagarmyndigheten, Åsele kommun.

Karta över utvidgade Björnlandets nationalpark

Livsmiljötyper i Björnlandets nationalpark

I förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. finns en förteckning över naturtyper som är sådana livsmiljötyper att de enligt EU-rätten har ett sådant unionsintresse att särskilda bevarandeområden behöver utses. I denna tabell anges de livsmiljötyper som förekommer i den utvidgade Björnlandets nationalpark.

Kod	Livsmiljötyp
3160	Dystrofa sjöar och småvatten
3260	Mindre vattendrag
7140	Öppna mossar & kärr
7160	Källor och källkärr
8220	Silikatbranter
9010	*Västlig taiga
9050	Näringsrik granskog
91D0	*Skogbevuxen myr

* = Särskilt prioriterad naturtyp inom Natura 2000.

Djur och växter i Björnlandets nationalpark

I artskyddsförordningen (2007:845) finns en förteckning över djur- och växtarter som ska skyddas enligt Sveriges EU-rättsliga förpliktelser. I denna tabell anges de djur- och växtarter som förekommer i den utvidgade Björnlandets nationalpark.

Kod	Artens svenska namn	Artens latinska beteckning
1081	Bred gulbrämrad dykare	<i>Dytiscus latissimus</i>
1361	Lodjur	<i>Lynx lynx</i>
1972	Lappranunkel	<i>Ranunculus lapponicus</i>

Fågelarter i Björnlandets nationalpark

I artskyddsförordningen (2007:845) finns en förteckning över fågelarter som ska skyddas enligt Sveriges EU-rättsliga förpliktelser. I denna tabell anges de arter som förekommer i den utvidgade Björnlandets nationalpark.

Kod	Artens svenska namn	Artens latinska beteckning
A002	Storlom	<i>Gavia arctica</i>
A091	Kungsörn	<i>Aquila chrysaetos</i>
A104	Järpe	<i>Bonasa bonasia</i>
A108	Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>
A166	Grönbena	<i>Tringa glareola</i>
A215	Berguv	<i>Bubo bubo</i>
A217	Sparvuggla	<i>Glaucidium passerinum</i>
A220	Slaguggla	<i>Strix uralensis</i>
A223	Pärluggla	<i>Aegolius funereus</i>
A234	Gråspett	<i>Picus canus</i>
A236	Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>
A241	Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>
A409	Orre	<i>Tetrao tetrix tetrix</i>
A456	Hökuggla	<i>Surnia ulula</i>

Rödlistade arter i Björnlandets nationalpark

Artdatabanken har en förteckning över arter som är sällsynta eller hotade och därför behöver skyddas, den s.k. rödlistan. I denna tabell anges de rödlistade arter som förekommer i den utvidgade Björnlandets nationalpark. Rödlistekategorin anges i kolumnen RK med följande betydelser: AH = akut hotad, SH = starkt hotad, S = sårbar, M= missgynnad, K = kunskapsbrist.

Svensk beteckning	Latinsk beteckning	RK
<i>Däggdjur</i>		
järv	Gulo gulo	S
utter	Lutra lutra	M
lo	Lynx lynx	S
brunbjörn	Ursus arctos	M
<i>Fjärilar</i>		
skogskärnsfältmätare	Lampropteryx otregiata	M
skogsfältmätare	Xanthorhoe annotinata	M
rödfläckigt (högnordiskt) jordfly	Xestia alpicola	M
baltiskt skogsfly	Xestia baltica	M
arktiskt jordfly	Xestia speciosa	M
<i>Fåglar</i>		
duvhök	Accipiter gentilis	M
sånglärka	Alauda arvensis	M
ängspiplärka	Anthus pratensis	M
tornseglare	Apus apus	S
kungsörn	Aquila chrysaetos	M
berguv	Bubo bubo	S
fjällvråk	Buteo lagopus	M
rosenfink	Carpodacus erythrinus	S
hussvala	Delichon urbicum	S
mindre hackspett	Dendrocopos minor	M
spillkråka	Dryocopus martius	M
ortolansparv	Emberiza hortulana	S
videsparv	Emberiza rustica	S
sävsparv	Emberiza schoeniclus	S
havsörn	Haliaeetus albicilla	M
storspov	Numenius arquata	M
tretåig hackspett.....	Picoides tridactylus	M
kungsfågel	Regulus regulus	S

Svensk beteckning	Latinsk beteckning	RK
backsvala	Riparia riparia	M
buskskvätta	Saxicola rubetra	M
lappuggla	Strix nebulosa	M
<i>Kärlväxter</i>		
knärot	Goodyera repens	M
<i>Lavar</i>		
garnlav	Alectoria sarmentosa	M
violettrå tagellav	Bryoria nadvornikiana	M
blanksvart spiklav	Calicium denigratum	M
kolflarnlav	Carbonicola anthracophila	M
mörk kolflarnlav	Carbonicola myrmecina	M
smalskaftslav	Chaenotheca gracilentata	S
brunpudrad nållav	Chaenotheca gracillima	M
nordlig nållav	Chaenotheca laevigata	M
vitgrynig nållav	Chaenotheca subroscida	M
blågrå svartspik	Chaenothecopsis fennica	M
liten svartspik	Chaenothecopsis nana	M
vitskaftad svartspik	Chaenothecopsis viridialba	M
dvärgbägarlav	Cladonia parasitica	M
liten aspgelélav	Collema curtisporum	S
stiftgelélav	Collema furfuraceum	M
läderlappslav	Collema nigrescens	M
liten sotlav	Cyphelium karelicum	S
ladlav	Cyphelium tigillare	M
olivbrun gyttelav	Fuscopannaria mediterranea ...	M
vedskivlav	Hertelidea botryosa	M
knottrig blåslav	Hypogymnia bitteri	M
lunglav	Lobaria pulmonaria	M
skrovellav	Lobaria scrobiculata	M
luddig stiftdynlav	Micarea hedlundii	S
kortskaftad ärgspik	Microcalicium ahlneri	M
långskaftad ärgspik	Microcalicium arenarium	M
	Pertusaria sommerfeltii	S
småflikig brosklav	Ramalina sinensis	M
vedflamlav	Ramboldia elabens	M
skorpgelélav	Rostania occultata	M
rödbrun blekspik	Sclerophora coniophaea	M
<i>Mossor</i>		
vedtrappmossa	Anastrophyllum hellerianum	M
liten hornflikmossa	Lophozia ascendens	S

Svensk beteckning	Latinsk beteckning	RK
vedflikmossa	Lophozia longiflora	M
timmerskapania	Scapania apiculata	SH
<i>Skalbaggar</i>		
korthårig kulhalsbock	Acmaeops septentrionis	M
	Agathidium nigrinum	M
	Atheta pandionis	M
	Atomaria badia	M
	Atomaria elongatula	M
	Batrissodes hubenthali	S
skrovlig flatbagge	Calitys scabra	M
grönhjon	Callidium aeneum	M
bastborre	Carphoborus cholodkovskyi	M
tretandad svampborrare	Cis quadridens	M
finsk mögelbagge	Corticaria fennica	S
	Corticaria polypori	M
tallbarksvartbagge	Corticeus fraxini	S
björkpraktbagge	Dicerca furcata	S
	Dolichocis laricinus	M
	Dropephylla clavigera	M
sexstrimmig plattstumpbagge	Eblisia minor	M
slensvampmögelbagge	Enicmus apicalis	M
granbarkmögelbagge	Enicmus planipennis	M
skarptandad barkborre	Ips acuminatus	M
granbarkbagge	Lasconotus jelskii	S
rödhsad vedsvampbagge	Mycetophagus fulvicollis	M
reliktbock	Nothorhina muricata	M
	Olisthaerus megacephalus	M
	Olisthaerus substriatus	M
gulbandad brunbagge	Orchesia fasciata	M
liten brunbagge	Orchesia minor	M
större flatbagge	Peltis grossa	M
	Plegaderus saucius	M
mindre barkplattbagge	Pytho abieticola	S
sälgetingbock	Rusticoclytus pantherinus	M
	Scaphisoma subalpinum	M
timmertickgnagare	Stagetus borealis	M
nordlig glattbagge	Veraphis engelmarki	K
gropig brunbagge	Zilora ferruginea	M
<i>Spindeldjur</i>		
kungsspindel	Araneus saevus	M
barkklokrypare	Dendrochernes cyrneus	M

Svensk beteckning	Latinsk beteckning	RK
<i>Steklar</i>		
tallvägstekel	Dipogon vechti	M
	Pemphredon fennica	SH
<i>Storsvampar</i>		
lammticka	Albatrellus subrubescens	S
lappticka	Amylocystis lapponica	S
vaddporing	Anomoporia kamtschatica	M
fläckporing	Antrodia albobrunnea	S
stjärntagging	Asterodon ferruginosus	M
talltaggsvamp	Bankera fuligineoalba	M
vitplätt	Chaetodermella luna	M
gräddporing	Cinereomyces lenis	S
doftskinn	Cystostereum murrayi	M
rosenticka	Fomitopsis rosea	M
borsttagging	Gloiodon strigosus	S
doftticka	Haploporus odorus	S
blå taggsvamp	Hydnellum caeruleum	M
smalfotad taggsvamp	Hydnellum gracilipes	S
tallriska	Lactarius musteus	M
tajgaskinn	Laurilia sulcata	S
kötticka	Leptoporus mollis	M
nordtagging	Odonticum romellii	M
lateritticka	Oligoporus lateritius	S
harticka	Onnia leporina	M
tallstocksticka	Osmoporus protractus	S
granticka	Phellinus chrysoloma	M
ullticka	Phellinus ferrugineofuscus	M
gränsticka	Phellinus nigrolimitatus	M
tallticka	Phellinus pini	M
stor aspticka	Phellinus populicola	M
svartvit taggsvamp	Phellodon connatus	M
tajgataggsvamp	Phellodon secretus	S
rynkskinn	Phlebia centrifuga	S
kådvaxskinn	Phlebia serialis	M
gammelgransskål	Pseudographis pinicola	M
rotfingersvamp	Ramaria boreimaxima	S
skrovlig taggsvamp	Sarcodon scabrosus	M
motaggsvamp	Sarcodon squamosus	M
ulltickeporing	Skeletocutis brevispora	S
grantickeporing	Skeletocutis chrysellia	S

Svensk beteckning	Latinsk beteckning	RK
ostticka	Skeletocutis odora	S
spadskinn	Stereopsis vitellina	S
violmussling	Trichaptum laricinum	M
<i>Tvåvingar</i>		
stubbträfluga	Hendelia beckeri	M
	Hirtodrosophila lundstroemi	K
	Seri obscuripennis	K
urskogsvedfluga	Xylophagus kowarzi	M
svart vedblomfluga	Xylota suecica	M

Miljö- och energidepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 januari 2017

Närvarande: statsminister Löfven, ordförande, och statsråden Lövin, Wallström, Y Johansson, M Johansson, Baylan, Bucht, Hultqvist, Regnér, Andersson, Hellmark Knutsson, Ygeman, A Johansson, Bolund, Damberg, Bah Kuhnke, Shekarabi, Wikström, Eriksson, Skog, Ekström

Föredragande: statsrådet Skog

Regeringen beslutar proposition Utvidgning av Björnlandets nationalpark

